

SLOVENSKI NAROD.

Abonaje: Za eno leto, izimši nedelje in praznike ter selja po pošti poslanec za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Č. g. volilcem in volilnim možem v splošni V. kuriji na Kranjskem!

Odkar imamo ustavno življenje, ni še bilo toliko naroda poklicanega k izvrševanju državljskih pravic, nego se bode to zgodilo letos, ob priliki državnozborskih volitev. Po dolgem naporu priborile so si doslej brezpravne mase ljudstva pravico sodelovanja pri zakonodajstvu. Dne 10. marca stopilo bode torej na volišče, poleg starih volilcev mnogo novih, kojih potrebe in nade se sučejo v drugačnem tiru, kakor so bile one dosedanjih volilcev.

Ni čuda torej, da je mnogo razgovorov o tem, kdo bode poslanec v novi peti kuriji. Kranjska dežela prikrajšana je, kakor že mnogokrat o drugih prilikah, tudi sedaj, kajti priznal se je novi peti kuriji jeden sam poslanec za vso deželo. Tem važnejša pa je ta volitev in č. g. volilcev dolžnost je, izbrati za to častno mesto tacega poslanca, ki bode po svojih izkušnjah in lastnostih porok, da bode zadoščal tudi opravičenim željam in tirjatvam novih volilcev v tej skupini.

Č. g. volilci! Brezdvomno ne bode manjkalo kandidatov za občno kurijo. Ponujale jih Vam bodo razne stranke in politični tabori. Vam pa bode odločiti se za tistega moža, od katerega se morete nadejati, da bode zmožen vse volilce častno zastopati.

Ko se Vam bode odločiti za kandidata ozirati se ne bode smeli samo na stranko, katera ga priporoča, marveč tudi na moža, katerega se Vam ponuja za kandidata. V novem državnem zboru se utegne marsikaj premeniti; če pa hočemo, da se bodo premembe vršile v pravi blagor ljudstva, je potrebno, da volimo že izkušenega in značajnega moža kot poslanca. Njegovo dosedanje življenje nam mora biti že porok ljudoljubnega delovanja.

Ne kaže nam iskati nepoznanega moža, ki je v javno življenje še le sedaj ali pa v kratkem stopil; ne kaže nam voliti moža, ki morda le teoretično pozna težnje ljudstva; ne kaže nam voliti moža, ki bi ne imel lastnih nazorov in utrjenega prepričanja; ne kaže nam voliti moža, ki se kakor slabotna veja upogne viharju; ne kaže nam voliti moža, ki bi bil orodje drugih tajnih sil, katerih ne poznamo; — marveč voliti nam je moža lastnih mislij, utrjenih nazorov in blagega čutečega srca, — moža, ki je bedo in trpljenje delavskega ljudstva že od mladosti sam poskusil in ki je navzlic neugodnim silam ostal pogumen v trdem boju za obstanek; — moža, čigar zasebno in javno življenje se more delavskim stanovom stavljati v izgled in v posnemanje!

Voliti je pa v občni kuriji tudi le tacega moža, ki ima za delavsko ljudstvo že kaj zasluge; moža, ki ni šele danes, o priliki volitev, našel srca za ljudske težnje in napore; — moža, ki je vse svoje življenje in moči posvetil delavskim stanovom že takrat, ko še ni bilo nade, da utegne njegovo delovanje donašati za služenje vspeh.

Voliti nam je moža, ki se je v hujših časih kakor so danes upal stopiti v javnost za opravičene tirjatve delavnih ljudi; — moža, ki je na Kranjskem prvi posvetil vse svoje sile delavskemu ljudstvu in mu zvest estal navzlic mnogim britkim izkušnjam v javnem in političnem življenju!

Č. g. volilci! Ko se je pričelo resno govoriti, kdo bi bil na Kranjskem mož, ki ima dejanjsko največ zasluge za delavske stanovne, poleg teh pa tudi potrebne poslaniške lastnosti; — čulo se je iz vseh krogov le ime:

Matija Kunc.

Delovanje tega moža ni znano le ožjemu krogu njegovih so-
drugov, kar je on storil ni ostalo svetu prikrito, naši časniki so
več ko četrt stoletja priča njegovega delovanja in njegovo ime
ni neznano nikomur, ki se je brigal za težnje in borenje delavskih
stanov v teku minolih petindvajsetih let!

Tem krogom ni treba opisovati delavnosti in nesebične požrtovalnosti Matije Kunca; pač pa hočemo življenje in delovanje

tega moža v kratkih potezah naslikati širšemu narodu, da bode tudi ta spoznal, da si volilci občne kurije boljšega zastopnika ne morejo izbrati, nego bi bil g. Matija Kunc kot državnozborski poslanec občne kurije na Kranjskem.

Opisati življenje in delovanje tega moža potrebno je pa tudi zato, ker njemu samemu v tej kratki volilni dobi nikakor ne bode mogoče predstaviti se volilcem po vsej kronovini in pa zato, da bodo volilci sami previdili, da temu možu ni treba šele sestavljati in razvijati posebnega programa, ker je njegov program obsežen že sedaj v njegovem življenju in javnem delovanju.

Posneti pa hočemo iz njegovega življenja tudi vse tisto, kar pojasnjuje njegov značaj in kar nam pokaže tiste lastnosti, katere nam je tirjati od poslanca, ki bode imel zastopati interese vseh, v prvi vrsti pa delavskih slojev ljudstva.

Matija Kunc rojen je bil leta 1853 v Logatcu na Notranjskem kot sin revnih kmetjskih starišev. Izvršil je tedanjo normalno šolo v Postojni kot prvi in najboljši učenec. Ustopil je tudi v ljubljansko gimnazijo, a ker ni imel nikogar, da bi zanj skrbel, zapustiti jo je moral že prvo leto, na kar je vstopil kot vajenec v neko malo grško trgovino v Trstu. Ker se mu je tam jako hudo godilo, zapustil je trgovstvo in se v svojem rojstnem kraju pričel učiti krojaškega rokodelstva. To učenje nadaljeval je od leta 1867—1869 v Ljubljani in te vajenske leta bila so mu, kakor je prijateljem sam zatrjeval, — do tedaj še najsrečnejša v njegovi mladosti. Kako trpka mu je bila mladost, označuje nam ta okolnost najjasneje!

Leta 1869. udeležil se je že prvega shoda, na katerem se je ustanovilo prvo delavsko društvo na Kranjskem, a koj potem odpotoval je kot rokodeljski pomočnik v tujino.

Ko se je začetkom leta 1871. zopet vrnil v Ljubljano, vstopil je takoj v delavsko društvo, kjer je postal v kratkem kot 18letni mož načelnik društva in duša vsega delavskega gibanja na Kranjskem.

Že leta 1872. zastopal je slovenske delavce na Dunaju pri prvem sestanku zastopnikov vseh avstrijskih delavskih izobraževalnih društev in že v istih letih ustanovil in organizoval je troje produktivnih delavskih zadrug, bil pa ob jednom tudi marljivi organizator pri vseh humanitarnih napravah in pri bolniških blagajnah. Pomagal je tudi utrditi takrat še jako neugodno stanje novoustanovljene požarne brambe v Ljubljani s tem, da je kot načelnik z blizu 40 člani delavskega društva pristopil požarni brambi, pri kateri je bil tudi v oni odborovi trojici, ki je organizovala podporno blagajno za požarno brambo.

Matija Kunc zanesel je mej kranjske delavce takrat še nepriznano idejo, da je dolžnost države pomagati zakonodajalnim potom delavskemu ljudstvu, ker se mu z lastno močjo ni več mogoče rešiti iz takrat merodajnih manšesterskih okov.

Že tista leta pa je obsegal delavski program tudi tirjatev občne, tajne in direktne volilne pravice in precej poguma je trebalo, zastopati nazore, kateri so se takrat zvali za utopije. Delavsko gibanje je bilo v letih 1870—1874 pri nas še živahneje nego sedaj, če tudi se je sukalo večinoma le za zboljšanje gmotnega stanja delavcev. Matija Kunc je pa vodil to gibanje vedno tako, da ni prišlo z zakoni navzkriž in da je delavstvo tudi v drugih krogih pridobivalo simpatije. Kako ga je javnost že takrat upoštevala, kaže nam to, da ga je mestna občina ljubljanska leta 1873 poslala na svoje stroške v dunajsko svetovno razstavo, od koder je že takrat priobčil v „Laibacher Zeitung“ poročilo o kranjskih izdelkih na svetovni razstavi.

Delavskemu gibanju se pa takrat še ni dopuščalo toliko svobode kakor sedaj in voditelju pretrpeti je bilo mnogo jako trpkih fizičnih in duševnih neprilik, katerih niti ne omenjamo.

Leta 1874 stopiti je moral mej vojake, odkoder se je leta 1877 po častnem službovanju — postal je računski podčastnik I. vrste, — zopet vrnil v Ljubljano. Se isto leto osnoval je dve strokovni bolniški blagajni in leta 1878. zopet jedno produktivno delavsko zadrugo. Leta 1880. otvoril je svojo lastno malo obrt, ki se je kmalu povzdignila. In tukaj pripomnimo, da mej njegovimi strokovnimi sodrugi ni nikogar, ki bi smel trditi, da bi bil Matija Kunc v svoj lasten prid kedaj oškodoval ali poniževal dela svojih sodrugov.

Ko se je leta 1883. pričelo nekoliko gibanje v zboljšanje čedalje bolj propadajočega obrtništva, poprijel se je Matija Kunc z vso njemu lastno energijo zastopstva obrtnih interesov; jel je izdajati prvi slovenski obrtno-politični list „Obrtnik“, katerega je navzlic obilim lastnim skrbem in delu sam pisal in izdajal skoro štiri leta. Pisal je v istih letih tudi v „Slovenski Narod“ mnogo člankov, tikajočih se obrtnega in socialnega zakonodajstva, — in postal je kot tajnik duša kranjskemu obrtnemu društvu. Sodeloval je tudi pri znameniti spomenici, katera se je leta 1889 vložila na vlado in deželni zbor, in ki je prouzročila omejitev obrtnega dela v ljubljanskih kaznilnicah.

Kot urednik „Obrtnika“ bil je leta 1888. pozvan na Dunaj, kjer se je vršila v državnem zboru anketa vsled predloga levičarjev, glede ustanovitve delavskih zbornic. O tej enketi priča stenografični zapisnik dotičnih sej; nam pa je iz tega objaviti le to, da je Matija Kunc že takrat z vso odločnostjo odklonil ponudbo delavskih zbornic kot namestilo občne volilne pravice. Znamenite so njegove besede, „da nikakor ni pravično dati volilno pravico le industrijalnim delavcem, marveč tudi kmetijskim delavcem, težakom in vsem samostojnim ljudem v mestih in na deželi.“ Občna volilna pravica, — če bi bila tudi kako omejena, — rekel je pri tisti enketi, je pravilnejša reforma, nego vsakršni drugačni poskus“. Pri omenjeni enketi potegnil se je Matija Kunc tudi za takrat še maloštevilno krdelce krščansko-socialnih delavcev na enketo; dokazal je, kako da je liberalna stranka v teku njenega 20letnega gospodarstva prezirala vse opravičene zahteve delavskega ljudstva in z neovrgljivimi dokazi obelodanil zvezo socialno-demokratskega vodstva z nakani združene levice. Že pri tej enketi pa je tudi opomnil, da bi ostalo kranjsko obrtništvo v slučaju vpeljave delavskih zbornic, brez zastopstva, ker nima kranjska kupčijska in obrtniška zbornica pravice do volitve lastnega poslanca za državni zbor, katero pravico imajo skoro vse druge dežele.

Leta 1891. ponudila mu je narodna stranka mandat občinskega svetovaleca. Isto je storila takrat tudi katoliško-narodna stranka. Matija Kunc odzval se je vabilu, izjavil pa odkrito, da mandata iz rok katoliško-narodne stranke ne more vsprejeti, ker se ne strinja z vsemi načeli stranke; če pa hočejo postaviti kot kandidate za mestni zbor v III. razredu samo obrtnike, umakne on rad svojo kandidaturo. Tega pogoja stranka ni sprejela in posledica je bil tisti ljuti boj pri mestnih volitvah, v katerem je naposled zmagala na vsej črti narodna stranka.

Ko se je bila leta 1893. sklicala velika obrtniška anketa v državnem zboru na Dunaju, vdeležil se je iste tudi Matija Kunc. Znano je še, kako odločno se je tam potegoval za pravice obrtnikov, kako jasno in določno je opravičeval njih zahteve. Značilno pa je to, da je tudi pri tej priliki, kar spričuje stenografični za-

pisnik, vnovič zahteval upeljavo splošne volilne pravice, z opomnjo, da tacihi enketi niti potreba ne bi bilo, ko bi po splošnih volitvah izvoljeni možje, katerim bi bile potrebe delavskih stanov znane, sedeli v državnem zboru.

Ko je leta 1893. grof Taffe predložil načrt za uvedbo splošne volilne pravice, kateri bi bil ljudskim in narodnim interesom mnogo bolje hasnil nego sedanja reforma, stavil je Matija Kunc kot občinski svetovalec v mestnem zboru ljubljanskem nujni predlog, da mestna občina ta načrt radostno pozdravi in mu pritrjuje; dostavil je tudi, da se bode morala enaka reforma izvršiti tudi pri deželnozborskih in občinskih volitvah. Ta njegov predlog je v občinskem svetu z majhno premembo tudi obveljal.

Obrtnemu stanu pa je Matija Kunc tudi v materijelnem oziru mnogo koristil. Precejšno število narodnih obrtnikov nastalo je iz članov produktivnih delavskih zadrug. Njegovo delo je ustanovitev bolniške blagajne mojstrov za rokodelske zadruge v Ljubljani. Načeloval je tudi zadruzi lastnega obrta in prvi rokodellec je on na Kranjskem, ki je z velikimi stroški in po trudapolnem delu izdal strokovne knjige tudi v slovenskem jeziku. Ustanovil je, potem ko je v proučevanje obiskal mnogo strokovnih šol na Nemškem, prvo strokovno šolo na Kranjskem, katera slovi, kakor tudi nemške izdaje njegovih strokovnih knjig, tudi izven meje naše dežele.

Vse dolgoletno delovanje Matije Kunca je bilo naperjeno na povzdigo duševnega in gmotnega stanja delavcev in obrtvalcev; v obrambo njihovih opravičenih interesov delal je kot govornik na mnogih delavskih in obrtniških shodih; jako veliko pa tudi, — in to pač jedino on, — na literarnem polju. Tudi o potresni katastrofi nahajalo se je njegovo ime med člani pomožnega odbora in ker mu je bilo mogoče, se je potezal za trgovstvo in obrtništvo.

Bil pa je vedno nasprotnik jednostranosti, poudarjajoč, da je delavstvo v tesni zvezi z drugimi stanovi, ki imajo jednako delavstvu, svoje opravičene nazore. Držal se je vedno stališča, da bode napredek gospodarskega položaja v naši deželi le takrat omogočen, kadar bodo vse stranke skupno delovale na gospodarskem polju.

S strogo narodnimi vprašanji se ni toliko pečal, a pokazal je večkrat, če je trebalo, da vé braniti tudi narodne pravice isto tako, kakor obrtniške. Znana mu je tudi vsa naša narodna politika, in da mu smemo v tem oziru zaupati, dokaže to, da je bil na shodu zaupnih mož leta 1894. izvoljen članom izvrševalnega odbora narodne stranke.

C. g. volilci! Ko je katoliško-narodna stranka odklonila kompromis pri sedanjih državno-zborskih volitvah, ponudil je izvrševalni odbor narodne stranke kandidaturo v splošni kuriji g. Matiji Kuncu, četudi je bil uverjen, da razmere niso ugodne. Tej ponudbi pridružila so se tudi vsa obrtniška društva v Ljubljani in tudi obrtna zveza za Kranjsko, tako, da smemo reči, da g. Matija Kunc ni le narodni, temveč v pravem pomenu besede, tudi ljudski kandidat. Bodi mu nasprotnik v volilni borbi kdor hoče, resnica je, da boljšega zagovornika gospodarskih teženj vsega našega naroda splošna kurija ne more izbrati kakor njega.

Zjedinite se torej č. g. volilci in izvolite take volilne možje, ki bodo na dan volitve oddali svoje glasove soglasno

gospodu Matiji Kuncu

krojaškemu mojstru in hiš. posestniku v Ljubljani.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški,

načelnik izvrševalnega odbora narodne stranke.

Anton Klein,

podpredsednik trg. in obrt. zbornice, načelnik okrajne bolniške blagajne; kot načelnik obrtniškega volilnega odbora.

LISTEK.

Glose.

Fiat iustitia!

Gospod urednik! — V svoji veliki ljubeznivosti ste me povabili, da nakvantam za vsako soboto kaj zanimivega.

„Premlevaj staro, drgni se ob sedanje, pa — prorokuji“ ste dejali. „Če pa ne iztakneš nikjer nič, pesniti! Vsi dogodki sveta ti naj bodo snov! Bodi politik, beletrist, estetik in kritik — polasti se vseh struj — hvali, zabavljaj, brani, veseli se in žaluj: kar hočeš in kolikor hočeš, samo — filster in klerikalec mi ne bodi!“

Obširen program ste mi podali, g. urednik. Vender se lotevam za skromne zmožnosti pretežke naloge in to tem rajši, ker ste obljubili, da dobim iz tujine in iz domovine kolegov, ki mi pomorejo kvantati. Tako torej upam, da zadovoljimo z združenimi močmi i Vas i Vaše čestite čitatelje! —

Kakor veste, sem hud demokrat. Zato nimam niti fraka niti klaka, nego le pošteno kmetško „kamžolo“ brez vsakega repa. Umeje se vsled tega, da ne obiskujem niti sijajnih čitalničnih plesov, niti elegantnih družbinskih večerov „Sokola“. Tisto noč, ko ste se Vi, g. urednik, tako imenitno vrtili s svojo milostljivo na gladkem parketu velike dvorane „Narodnega doma“, tisto noč, ko se je videlo

ondi tohko kipnih pleč, tohko labodjih vratov in snežnobelih, polnih, klasično oblikovanih rok, ki bi delale čast vsaki Hari, — ah, tisto noč, ko je brilirala ondi ljubljanska „jeunesse dorée“ s svojimi najduhovitejšimi dovtipi in najmodernejšimi komplimenti, tisto noč, posvečeno Vodnikovemu plesu, sem tičal sam sameat v demokratični beznici, dolgočasil se, pa mečil svoje možgane s sila učenim podlistkom „Slovenca“ od minulega ponedeljka. Zopet je zasijala Slovencem na kritičnem estetičnem obnebu blesteča zvezda! „Smélec“ — nomen onem! — se je osmelil ter je začel prižigati luč „pravega razumevanja našega Aškerca in Stritarja, katera „Zvon“ in „Narod“ baje kar nič prav ne razlagata ... „Slovenec“, ki je prinašal svoje dni slovite listke: „12 večerov“ iz peresa dr. A. Mahniča, in ki je še nedavno nakvasil celo serijo sramotilnih člankov „Aškerca in drugi“, polnih zavijanj, podtikanj, sumničenja in laži, ta „Slovenec“ je faktično poklican „prav“ razlagati Stritarja in Aškerca! — „Slovenec“ podlistek je bil vedno pravcato torišče osvetoželjnih Terzitiv in klerikalno borniranih filstrov; nadejati se nam je torej samo še kaj — hujšega, „pravičnejšega in svobodomiselnijšega!“

To je bil prvi dobiček tistega večera v demokratični beznici. Drugi pa je bil tale: Kakor vam znano, bil je za Ljubljančane v poslednjem času najvažnejši dogodek — plesoča petorica „Bar-

risonskih sestic“ v deželnem gledališču. Te so vznemirile s svojimi lornjeti, z muckami, črnimi, prosojnimi nogavicami in z najfinejšimi bruseljskimi čipkami vso „Slovenčev“ normalno kri.

Vaš list je pisal toli prepričevalno, da ni bilo na vsem plesu in petju omenjenih neovrgljivo prav ljubkih „sestic“ prav nič spotikljivega, da so začeli celo najvernejši čitatelji „Slovenca“ dvomiti, ali je pisal njihov „Leib-journal“ istino ali ne. Zato so dobili bajè sledečo krasno idejo; dejali so: Da se končno dožene, kdo ima prav v tem, za moralo našega slavno brunnega mesta toli važnem preporenem vprašanju, pošljimo gci Polakovi nekolekovano prošnjo, naj nastopi s svojimi sestricami še v tretje! Izvoli se naj potem komisija petih članov, ki naj bodo vsi kaplani z dežele! Ta komisija naj povabi gospice sestre v — veliko semeniško dvorano, pa naj ondi po svojih opazovanjih javno razsodi: ali smejo hoditi gledat slovenske „sestre Barrison“ res i Alojzvi i Uršulinke, ali ne? — Bajè je bilo takih komisij vsaj deset že v jednom dnevu na ponudbo. Prišlo bi že bilo torej res do „raziskavanja“, a — sestrice niso hotele, češ: Le črevlje sodi naj kopitar! — Dejale so bajè tudi: „G. Lampè, bogo- in modroslovja doktor trdi: „Čistim je vse čisto, ognušnim pa in nevernim ni nič čistega, temveč ognušeni sta njih pamet in vest“. („D. in S., 2. št. t. l. str. 62.) Nas, sestric namen je bil: kazati lepoto plesu in gracijoznost

Deželni zbor.

(V. seja dne 6. januarja.)

Po prečitani in odobreni zapisnika zadnje seje, se došle peticije in poročila dež. odbora odkažejo pristojnim odsekom.

Posl. pl. Lenkh utemeljuje na to svoj samostalni predlog, s katerim se pozivlje vlada, naj predloži v prihodnjem zasedanju dež. zbora načrt zakona o zlaganju zemljišč. Govornik omenja, da večina poslancev ni podpisala njegovega predloga, kar je dokaz, da je treba še jako široke kroge prepričati o potrebi in koristi predloga. Komasačijsko vprašanje je jako staro. Država je v tem oziru dala dež. zborom veliko prostost, ker so teritorialne razmere v raznih kronovinah jako različne. Komasačija je zadnji korak za zagotovitev neodvisnega, dobrostoječega kmetakega stanu. Srednja zemljišča se čedalje bolj krče in dandanes jih je že jako malo. Razloček med srednjim in malim posestnikom je skoro že izginil. Kmet se drži svojih navad, dokler ga sila in beda ne učita drugačnega postopanja. Zategadelj je zložitev zemljišč prevažna reforma, katera zboljša vse razmere na kmetih. V vseh kulturnih državah se dela na zlaganje zemljišč in v nekaterih državah, n. pr. na Pruskem, dosegli so se s tem že sijajni uspehi. Agrarna statistika izkazuje, da so vsled komasačije dobila posestva veliko večjo, časih do 300% večjo vrednost, nego so jo prej imela. Vrh tega upliva komasačija na povzdigo kredita in na razvoj industrije ter more postati glavna podlaga kmetijskim zadruham. Kar se tiče stroškov komasačije, se zmatrajo za dosti večji, nego bi bili v istini. Vlada naj bi torej uvaževala ta predlog, kateri naj zbornica odkaže upravnemu odseku. (Dobro-klici.)

Predlog odkaže zbornica upravnemu odseku.

Posl. Višnikar poroča o računskem sklepu pokojninske zaklada za l. 1895. Dohodki so znašali 29.568 gld. 53 $\frac{1}{2}$ kr., troški 29.682 gld. 22 kr. Zbornica je računski sklep odobrila. Skupnega premoženja izkazuje račun 32.212 gld. 40 $\frac{1}{2}$ kr. Zbornica je računski sklep odobrila.

Posl. Višnikar poroča o računu normalno-šolskega zaklada za l. 1895. Dohodkov je bilo 358.392 gld. 30 $\frac{1}{2}$ kr. in troški isto toliko. Imovina je znašala 91.600 gld. — Zbornica je računski sklep odobrila.

Posl. pl. Langer poroča o prošnji županstva v Radečah glede podpore za popravo po nalihi poškodovanih občinskih cest in po obširnejšem pojasnilu predlaga, naj se občini Radeče razen že dovoljenih 300 gld. z ozirom na nujnost razmer in s pridržkom, zahtevati od države povračila, dovoli za popravo ceste Radeče Podkraj 800 gld., dež. odboru pa naj se naroči, da dožene končno, je li država dolžna ali ne vzdrževati savsko obrežje ob rečni cesti in eventualno zahtevati povračila svot, katere sta za vzdrževanje obrežja izdali dežela in občina radeška. — Sprejeto.

Posl. Višnikar poroča o prošnji šolskega vodstva v Vrbovem za uvrstitev učiteljske plače v III. plačilni razred in predlaga, naj se prošnja odstopi dež. šolskemu svetu v rešitev. — Sprejeto.

Posl. Lenarčič poroča o prošnji cestnega odbora v Ilirski Bistrici za podporo za preložitve okr. ceste Globovnik-Knežak in predlaga, naj dež. odbor da stvar preiskati in naj o njej poroča v prihodnjem zasedanju.

Posl. Modic je prošnjo toplo priporočal, na kar je zbornica predlog vzprejela.

Posl. baron Wurzbach poroča o vodovodni nakladi za mesto Kočevje in predlaga: Gospodari hišnih posestev, mimo katerih so cevi za vodovod v Kočevju položene tako, da je možno iz njih pre-akrbovati omenjena posestva z vodo, so dolžni plačati vsako leto občini kočevski v četrletnih obrokih znesek 2 gl. od vsakega prebivalnega prostora svojih hišnih posestev; pridržana pa jim je pravica, od tistega časa, ko so upeljali vodo v svoje hiše za uporabo gostačev, zahtevati od teh povračilo omenjene občinske naklade po razmeri števila v najem danih prebivalnih prostorov. Pravica občine, pobirati to naklado, preneha koncem leta 1962. Vodo, potrebno za domačo porabo (za pitje, kuhanje, pranje in snajenje), v kolikor ni prekoračena dnevna normalna porabna množina 80 litrov za vsak prebivalen prostor, oddaja občina brez posebnega povračila; za domačo porabo nad normalno množino, potem za v druge namene oddano vodo plačati je občini pristojbino po določenem, od deželnega odbora dogovorjeno s ces. kr. političnim deželnim oblastvom po trjenem ceniku. Sprejeto.

Posl. Povše poroča o prošnji občine Čeplje v črnomaljskem okraju za napravo cestne zveze med vasjo Brezovica v Kralju in predlaga, naj se izroči dež. odboru, da zasliši cestni odbor in eventualno da primerno podporo. — Sprejeto.

Posl. dr. Tavčar poroča o prošnji posestnikov iz vasi Maline, Brezova Reber, Osojnik, Kal, Omota in Štrekljavec za izločitev iz občine Šemič in ustanovitev samostojne občine Štrekljavec in predlaga, naj se odstopi dež. odboru, da o stvari poizveduje in o njej poroča v prihodnjem zasedanju.

Poslanec Schweiger priporoča prošnjo. — Zbornica vzprejme odsekov predlog.

Posl. Jelovšek poroča o prošnji občine Horjul, da bi dež. inženier izdelal načrte za osuševanje ondotnih travnikov ter predlaga, naj se odstopi dež. odboru, da koj pošlje svojega inženierja in potem ukrene kar treba. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek poroča o prošnji županstva na Dobrovi in posestnikov iz vasi Brezje, da bi dež. inženier izdelal načrte za osušenje brezjiške doline in predlaga, naj se dež. odboru naroči da še letos pošlje inženierja in napravi potrebne načrte. — Sprejeto.

Dež. glavar Detela je na to zaključil javno sejo, kateri je sledila tajna seja. V tej so se rešile neke personalne zadeve.

Državnozbornske volitve.

Narodni volilci, pozor! Bližajo se volitve za državni zbor. V kmetiskih občinah in v obnem volilnem razredu začno se že prihodnje dni volitve volilnih mož. Da volitve volilnih mož ugodno izpadejo, na to morajo naši somišljeniki posebno paziti. Ko bodo namreč sestavljeni imeniki volilcev, se v vseh občinah razglasi, da so imeniki volilcev osem dnij od dne razglasitve na ogled, da se proti njim lahko vložijo ugovori. V to svrhu je treba vloge na županstvo, v kateri se zahteva, da se kdo vpiše za volilca, ki ima volilno pravico, a se je izpustil, ali pa kdo izbriše, ki se je vpisal za volilca, a v resnici volilne pravice nima. Take vloge so proste koleka. Vsakdo lahko reklamuje, bodi zase ali za druge. Povsod bodo razgrnjeni dvojni imeniki volilcev, prvi za novo občno kurijo, drugi za staro mestno ali kmetško kurijo. V občni volilni kuriji ima volilno pravico vsak moški, ki je avstrijski državljani (Ogri in Hrvatje pri nas nimajo volilne pravice) in je spolnil 24. leto ter biva 6 mesecev v dotičnem kraju. V kmetški ali mestni volilni kuriji pa ima volilno pravico vsak moški, ki voli v prvem ali drugem volilnem razredu pri občinskih volitvah, če ima dotična občina tri volilne razrede. Če pa ima dotična občina le dva volilna razreda, volijo za državni zbor vsi tisti davkoplačevalci, ki plačujejo prvi dve tretjini vsega direktnega davka; nadalje volijo vsi tisti, ki plačujejo vsaj 5 gld. direktnega davka brez priklad, ali so častni meščani, tržani ali občani in sploh vsi, ki imajo ne glede na davek, ki ga plačujejo, občinsko volilno pravico. Izključene od volilne pravice v vseh kurijah so osebe, ki so pod jerobstvom, ki uživajo ubožno oskrbovanje iz javnih ali občinskih sredstev, ali so je uživali leto pred volitvijo, sploh zanje mora skrbeti javna dobrodelnost, nadalje ne smejo voliti tisti, o katerih premoženju se je razpisal konkurz, dokler traja konkurzna obravnava, in tisti, ki so bili obsojeni zaradi navadnega (nepolitičnega) hudodelstva, če ni še preteklo 10 let po prestani kazni, ako je kazen trajala več kot pet, in pet let, ako je kazen trajala manje kakor pet let. Voliti ne smejo tudi obsojenci zaradi postopka tatvine, goljufije in izneverjenja, ako še niso minula tri leta, od kar so prestali kazen.

Nekateri volilci bodo torej imeli dvakrat volilno pravico, jedenkrat v peti (novi) kuriji, potem pa še v stari kuriji kmetiskih občin ali mest. Na to je vse volilce še posebno opozarjati. Kdor ima volilno pravico v kmetiskih občinah ali v mestih, jo ima tudi v peti kuriji, v takomenovanem splošnem volilnem razredu. V peti kuriji se bode volilo posredno, t. j. volilci izvolijo določeno število volilnih mož in šele ti volijo potem poslanca. Tudi v skupini mest in trgov bodo volilci volili poslanca pete kurije po volilnih možeh, drugega poslanca iz mestne kurije pa direktno, kakor doslej. Opozarjati je torej volilce v kmetiskih občinah da bodo volili dvakrat volilne može.

lepih teles. Kdor je videl več ali si — mislil več, tisti je nečist in ognjušn — v krvi.

Tako imenitno so govorile „sestrice“, ako so mi resnico pravili v demokratični beznici.

Dr. L. je sploh moder in zmeren mož, a le — kadar hoče biti To ima pač v krvi! In tako je mogel kritikovati uprav zagrizeno fanatično povest, katere, stavim, niti vse čital ni. Sicer bi bil menda vsaj toli pravičen, da bi ne bil jemat dotičnemu pisatelju osebne časti ter bi ne bil zapisal gorostasnosti, da tista povest „greh hvali, zagovarja in olepšava“. Pravični filozof bi bil videl, da skuša ondi medicinec moralno dekadenco medicinsko razlagati, ne pa priporočati; videl bi bil prepravični kritik morda i to, da je pisatelj vse grešnike v svoji povesti prav po starokrščanskem receptu kaznoval ter s tem menda dovelj jasno povedal, da on greha ne „hvali“! Dr. Lampetu pa očitno ni bilo za pravično kritiko, nego je izrabil le priliko za novo reklamo svojemu listu... „Jako hudobni ali grešni — recimo pohotni — ljudje so vendar-le izjema“, piše ta „modroslovec“; nu, vendar pa ima menda sv. pismo še vedno bolj prav, ki pravi, da je človeška volja slaba in bolj k grehu, nego k dobrotam nagnjena. To nam dokazuje že dr. Lampe in sploh življenje, tega pa se je držal menda tudi pisatelj. Fiat institia!

Justitia — pravica! Mnogim časopisom neznani pojem. Ignorirajoč faktične razmere nalašč, zabav-

ljajo in udirajo po izmišljenih strahovih! Neki sloven. tednik se n. pr. strastno bahari, da dela „za slogo“, da „noče napadati“; a glejte, nega glavni urednik pošilja v druge časopise najbolj strupene in osebne napade! Sednjenki istega, toli „potrebega“ lista preplavljajo druge liste z najnesramnejšimi dopisi in podtikkanji. In zakaj? V kalni vodi se najbolje ribari! — Potem pa: ulogo volka, kateremu „kal“ na hribu stojiče jagne vodo, zna igrati ekscelentno in uspešno i vsak tepec!

In še nekaj! Dr. Tavčar je poslednji čas stalni objekt napadov. Da ga opeva „Brivec“, ta duhoviti, v klasični (!) slovenščini pisani in sila šaljivi (?!) „Brivec“, kakor „novega Karola Džmana“, da se zdi „Slovenca“ najnovejše dostojanstvo dr. Tavčarja pri dolenski železnici menda na ravnost — narodno izdajstvo, o tem ročem govoriti. Dotakniti se pa moram očitani in podtikani radi njegovih povestij, ki so izšle pri Bambergu. Ljudje smatrajo to za veliko „narodno“ pégo dr. Tavčarja. V tisek bi bil moral izročiti svoje povesti le slovenski tiskar! Tako se govori. Sedaj ima Nemeč dobiček! Tako se lamentuje. Dejstvo pa je samo to-le: „Narodna tiskarna“ more imeti v sedanjih prostorih le toliko strojev in le toliko stavcev, ko likor jih ima. (Ko dobi večje sobe, pomnoži se v nji vse!) V sedanjih razmerah more „Narodna tiskarna“ zmagovati jedva naj ugnejša dela; zato bi se zatisek povestij dr. T. raztogil vsaj na pet let, če bi izšle v njej. „Na odna tiskarna“ nima sedaj

še nobenega takega kolporterja in razprodajalca, ki bi mogel sprejemati v kupčijo toliko delo. Ako torej ni hotel dr. T., da se mu praše povesti leta in leta po zabojih pod streho, moral je poiskati tudi takega tiskarja, ki ima vsa sredstva, s katerimi k malu in v velikem številu razširi njegove povesti med narod. In to je bil Bamberg! — Da je temu, žal, res tako, dokazujejo celi kupi različnih neprodanih zbranih in izbranih spisov, izšlih bodisi v Ljubljani, v Celju ali v Gorici pri domačih, pečrtovanih tiskarjih-založnikih — pa veliko število spisov Stritarja, Aškerc, Funtki i. dr., katere je mogla raztrositi kupčijsko jako verzirana tverdka Bamberga naglo in na vse strani domovine. To je jedno; drugo pa še to, da je dr. Tavčar sam izdal in sam založil svoje povesti (torej ne prodal!) s stroški, ki se mu morda do cela ne povrnejo nikoli. — Tako torej mislim, da ne morem boljše izvršiti svojih glas, nego da zakličem glasno in vsem umljivo: Rjaki! Bodimo pravični povsod in vedno tudi v mesebnih polemikah in kontroverzah! Ne blatimo sami sebe, ne podajajmo v svoji slepi strasti našim narodnim sovražnikom še novega erodja s tem, da napastujemo svoje pisatelje, pesnike in politike obsipajoč jih z vsemi možnimi očitki in — lažmi! Spoštujemo se, da nas bodo spoštovali še drugi ali pa imajmo vsaj redljivo potrpljenje drug z drugim! To bo le narodu v čast in korist!

Justin.

Naloga naših somišljenikov je sedaj, da pregledajo imenike pri županstvih, dokler ne mine reklamacijski rok in se prepričajo, ako ni morda izpuščen kak narodni volilec, ki ima volilno pravico, ali pa vpisan kak nasprotni volilec, ki dejanski volilne pravice nima, bodi si, da kot volilec pete kurije še ne biva šest mesecev v dotičnem kraju, ali pa iz kakega drugega vzroka. Te reklamacije so nenavadno važne, od njih je mnogokrat odvisen izid volitev, to je posebno pomenljivo pri volitvi v peti kuriji ali pa v kmetskih občinah, kjer lahko jeden sam glas odločuje izvolitev petih ali pa še več volilnih mož. V občinah, kjer imajo naši nasprotniki moč v rokah, se je bati, da bodo volilni imeniki pristransko sestavljeni; v peti kuriji so pri velikem številu volilcev tudi pri najvestnejšem sestavljanju zmote mogoče. Klerikalci bodo gotovo pregledali vse imenike volilcev in poskrbeli, da se slednji njih pristaš vpiše, če ima volilno pravico, in vsak naš pristaš izbrš, ako je njegova volilna pravica dvomljiva. Mi jih moramo v tem oziru opozoriti in v vzgled naj nam bodo drugi Slovenci, ki so imeli zastran reklamacij proti sestavi imenika volilcev za razne volitve hude boje. Še jedenkrat torej opozarjamo naše somišljenike na važnost reklamacij, kajti od teh je odvisen izid bodočih volitev. Če se reklamacijski rok zamudi, potem je zastoj se pritoževati proti nepravilnemu sestavljanju volilskih imenikov. Po toči ne pomaga zvoniti, pravi star slovenski pregovor!

* * *

Na Dunaju je po volilnih shodih sedaj boj mej krščanskimi socialisti in socijalnimi demokrati. Ako je vstop k shodu slednjemu dovoljen, imajo navadno socijalni demokrati večino in krščanskim socialistom se kar posmehujejo. Te dni je imel socijalistični kandidat Nemec shod in je hudo udrihal po kapitalistih. Krščanski socijalist Moravetz je hotel dokazati, da je različje mej premoženjem, katerega so knezi Schwarzenbergi v dolgem času pridobili in katero so Rotšildi v kratkem času naplenili. Za ta razloček pa navoči zborovalci niso imeli pojma. Za kandidata so postavili Nemca.

V četrtem volilnem okraju je socijalist Skarek v ostrem govoru pobijal poklerikalizacijo šole. Rekel je, da je sramota, če dunajska občina, ki je dala 40.000 gld, za grajenje neke cerkve, začasne učitelje slabše plačuje, kakor so plačani tovarniški delavci. Neki drugi socijalistiški govornik je pa ostro obsojal, da se je na Dunaju odpustilo veliko število začasnih učiteljev. Res so jih še obdržali v službi, a plačevali jih bodo v bodoče le kakor dijurniste. Take razmere so slabše, kakor v Rusiji.

* * *

Deželni poslanci poljske ljudske stranke izdali so neki volilni oklic, v katerem pozivljajo kmete, naj se pripravijo za volilni boj. Če bodo jedini, bodo zmagali.

H kardinalu Sembratoviču je prišla rusinska deputacija, ki mu je naznanila, da vladnega kimovca Barwinskoga ne bodo več volili, temveč so se odločili za prošta Dolinskoga. Metropolit je deputacijo kaj neprijazno vzprejel in rekel, da on smatra, da je nova kandidatura proti njemu naperjena.

V Ljubljani, 6. februarja.

Jednakopravnost na Češkem. V češkem deželnem zboru je poslanec Pacak stavil predlog, naj se pri vseh avtonomnih oblastvih posluje tudi v drugem deželnem jeziku, ako petina prebivalstva govori drugi deželni jezik. Ta predlog Nemcem gotovo ne bode všeč, ker bi mnogi okrajni nemški zastopi in nemške občine moravske tudi češki uradovati morali. Dosedaj pa običajno nimajo češčine večjega uradniškega osobja. Če se ta predlog vzprejme, se bode jako utegnulo zaključeno nemško ozemlje.

Moravski deželni zbor je izročil odseku predlog Mladočeha dr. Tučka, naj se na diplom, s katerim se je sklical deželni zbor, odgovori z adreso, v kateri se bode naglašalo češko državno pravo. Lani je bil deželni zbor tak predlog a limine odklonil. Razmere so se torej v deželnem zboru nekoliko spremenile. Dr. Fax je pa v deželnem zboru predlagal upeljavo narodnih kurij in razdelitev deželnih šolskih oblastev. Za tak predlog bi bili Čehi nekdanj gotovo glasovali, dasi je dvorezen nož, a sedaj se ne ve, če se ne izreko proti njemu. Le prejasno je, da Nemci tega predloga niso stavili iz pravicoljubja, temveč jedino zato, da si zagotove

upliv v deželi, kadar dobe Čehi večino. Nemci sami so že prišli do prepričanja, da se ne bode dala dolgo ohraniti sedanja nemška večina. Odvisna je tako le od vladne milosti. Poslanec Začek je predlagal, naj se osnuje na Moravskem češko vseučilišče in češka tehnična šola.

Reško vprašanje. Zaradi reškega vprašanja je prišlo neki že do razpora mej ogersko vlado in hrvatskim banom. Poslednji je bil pri cesarju v avdienci in je pri tej priliki sprožil vprašanje, če ima sploh ogerska vlada brez njegove vednosti in njegovega sporazumljenja, pravico se vtikati v reške zadeve. Kakšen odgovor je ban dobil, se ne ve. To je pa gotovo, da so madjarski vladni listi imeli nanj silno jezo. — Sicer pa moramo omeniti, da so reški Italijani v nekem oziru smešni, ako ne branijo ogerskih zakonov. Pošiljajo namreč v ogerski državni zbor svojega poslanca, kateri se udeležuje vseh razprav ogerskega državnega zbora. Če ne marajo za ogerske zakone, zakaj se udeležuje njihov poslanec pri sklepanju teh zakonov.

Reforme v Turčiji. Če je verjeti poročilom časopisov, so se v Parizu dogovorili iminister unanijih stvari Hanotaux, ruski minister unanijih stvari Muravjev in turški veleposl. Munir bej o reformah, ki se uvedejo v Turčiji. Podrobnosti tega dogovora niso znane. Toliko je gotovo, da se pravice sultanove jako omeje. Ministri in ministerski tajniki bodo za svoje poslovanje odgovorni ne le sultanu, temveč tudi evropskim vlastim. Ministerski tajniki bodo sami Evropeci. Sultan ne bode smel odstavljati po svoji volji ministrov in ministerskih tajnikov, temveč bode moral dobiti vselej dovoljenje velevladij. Posebno pozornost bode morala vlada obračati finančnemu vprašanju, in skrbeti, da se bodo redno plačevale plače uradnikom in vojakom in od obresti državnih dolgov. Če se te reforme upeljejo, sultanovi dvorni uradniki ne bodo mogli prouzročiti nobenega klanja, ker bode vlada že našla sredstvo, da njih delovanje zabrani, ko se jej ne bode bati sultana. Po mošejah mohamedanci molijo, za odvrnjenje reform.

I. glasbeni večer „Glasbene Matice“.

Muzi Terpeihora in Talija vladati zdaj jako oblastno, kaj čuda torej, da uboga gospa Musica v konkurenčnem boju proti njima ni mogla prodreti tako, kakor so si želeli prireditelji I. glasbenega večera na korist pokojninskemu zakladu učiteljev „Glasbene Matice“. Ne preveč mnogobrojno, a odlično občinstvo — za malo dvorano ravno zadosti — se je zbralo pri tem prvem poskusu, uvesti polagoma tudi pri nas tako zvano „komorno glasbo“, katera ima drugod toliko čestilcev. Vzpored je bil sestavljen jako srečno ter se je izvajal umetniško dovršeno na čast vsem sodelujočim. Ta pot prevladal je še pevski del, ki je bil zastopan po solo spevih, ženskih in mešanih zborih. Pričetna ženska zbor s spremljevanjem glasovirja: Schubertov „Bog moj pastir“ z vznesenim, maestoznim napevom in pa Reineckeja „Pozdravljena spomlad“ s poskočnim, veselim, lahkotnim ritmom sta bila prav srečno izbrana kontrasta in sta valed izborne izvršitve pod vodstvom g. Čerina (klavir) takoj občinstvo dobro disponirala. H. pl. Káan podal nam je v skladbi „V rozkvétu“ pesem za sopran s spremljevanjem vijoline, harmonija in klavirja, prav nežno poetično točko, sanjavo v melodiji in nekoliko eksotično naddahnjeno. Jako lepo je polagano stopnjevanje, pričetna namreč klavir in vijolina, potem vstopi glas in še poznejše vstopajoči harmonij daje vsemu nekako divno polnoglasje. Gdčno Ševčíkovo so izborno podpirali gg. Hoffmeister (klavir) Vedral (vijolina) in Čerin (harmonija) ter je bila ta res lepa točka vzpajeta z burnim odobravanjem. Griegova sonata G dur za vijolino in klavir je pravi biser moderne komorne glasbe. Popočasnemu tužno držanem uvodu prinese prvi del pravi norveški tema, „poskočni ples“ ali „Halling“. Kot stranski stavek pa se čuje nekako rafinirano priprosta melodija s harpi podobnimi klavirskimi pasażami. K njima se pridruži konečni stavek, s početka s tajejstvenimi tihiimi ritmi, potem vedno glasneje do bobnečega FF. Po izpeljavi, v kateri klavir in vijolina vpadata tako rekoč dialogično, se ponavlja ves prvi del v glavnem tonovem načinu in konča s Coda „Prsto“ prav vzneseno.

Drugi del je velike tridelne oblike in ima v prvem oddelku mehko severno narodno melodijo, kateri se pridružuje še energičnejša, s krepkimi kratkimi pasażami na klavirju spremljana misel; za njim pride zopet v narodnem slogu držani nagajivi srednji del v E dur, konečno pa se ponavlja ves prvi del. Kot finale je proti splošni navadi uporabljena jako široka, tridelna, valčeku podobna oblika. Zdaj skakljajoč in skakujoč, zdaj v lahkih pasażah preko klaviature žuboreč, potem valovito se zibajoč, v srednjem delu sanjav in tajnosten, se prvi stavek z brzim prestop skozi krasno stopnjevanje krepko in urno proti koncu. Tehnika sonate

je za klavir kakor tudi za gosli jako briljantna in zabava prav spretnih izvajalcev. Kot taka sta se v polni meri skazala gg. Hoffmeister in Vedral. Prvi nam je že dobro znan kot izborni pianist, ki igraje premaguje največje težave, v g. Vedralu pa smo spoznali prav vrlega goslarja, ki je bil popolzoma kos svoji nalogi. Glasu u doni krepek in poln, ob jednem pa vloga potrebni čut in razvija priznanja vredno tehniko. Obema je občinstvo izražalo svoje priznanje z burnim aplavzom. Jako interesantna točka, ki se je že praj jedenkrat izvajala, je bil Fibichov „Povodnji mož“, melodram (besede Erbenove, prevel Fr. Gastrin). Precej obsežno točko sta izvajala g. Gangl in g. Hoffmeister (klavir) na splošno zadovoljnost in je točka ugaljala prav izredno, kar je kazalo živahno odobravanje. G. Gangl je znan izborni deklamator in se je kot tak skazal tudi v tej jako težki točki; če bi bil malo markantnejše slikal z glasom razloček nastopajočih oseb povodnega moža, matere in hčerke, bil bi uspeh še popolnejši. Težki klavirni del je g. Hoffmeister obvladal mojsterski. Gdčna. Ševčíkova nas je razveselila kar s 4 pesmicami; s Foersterjevo „Vprašanje“ (iz nove zbirke, katero je ravnokar izdala „Glasb Matica“ in o kateri še spregovorimo) in 3 skladbami Hoffmeisterovimi „Večerna pesem“ (iz nove izdaje, katero smo omenili nedavno), „Narcisov cvet“ in „Akak“. Priljubljena naša operna primadona je tudi na koncertnem odru se pokazala izborna pevka in jo je občinstvo odlikovalo z živim priznanjem. Zaključila sta vzpored Schumanova krasna mešana zbor „Pevec“ in „Lepa Nada“, ki sta se izvajala pod vodstvom g. Čerina prav dovršeno. Umetniški uspeh je bil torej popoln, naj bi bil jednak tudi gmotni vsaj pri bodočih dveh večerih, ko ne bode več uplivala predpustna konkurenca. — i.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. februarja.

— (Volilni oklic,) kateri prijavljamo danes na čelu lista, priložen je tudi današnji številki ter prosimo gospode naročnike in somišljenike, naj skrbijo za njega razširjanje zlasti mej volilci pete kurije.

— (Imenovanje) Računski oficijal gospod Veličan Fink imenovan je kontrolorjem mestne blagajnice ljubljanske.

— (Benefica gspđ. Ševčíkove.) Na korist divni naši primadoni gosp. Ševčíkovi predstavljala se bode jutri opera „Rigoletto“. Ali je treba šele povedati, kaj je gosp. Ševčíkova za našo opero? Ne! Vsak prijatelj slovenskega gledališča ve, da je redko nadarjena, neumorna umetnica, na katero je slovensko gledališče po pravici ponosno. Gosp. Ševčíkova je ljubljanka vsega občinstva in zato ni dvoma, da jej to izkaže svoje priznanje in svojo zahvalo ne samo z obilnim obiskom, nego tudi ne pozabi, na drug način pokazati, kako jo iskreno čisla.

— (Slovensko gledališče.) Duhovit kritik je nekoč rekel, da predmet nemških veseloiger in burk je navadno kako založeno pismo ali kak izgubljeni medaljon. V to vrsto iger spada tudi „Sadrov kipec“. V tej burki je nekaj prav komičnih prizorov, nekateri tipi so res humoristični, ali v celoti ni igra dosti vredna. Vzlic temu se je občinstvo vsaj pri drugem dejanju dobro zabavalo in je bilo mnogo smeha. Glavna pozornost je bila seveda koncentrovana na g. Salmiča, kateri je igral hvaležno ulego kiparja Ballinija. Ako se uvažuje, da je g. Salmič začetnik, kajti igrati na odru je vse kaj drugega, nego sodelovati pri diletantskih predstavah, potem se mu mora priznati, da je pokazal naraven talent, kateri se gotovo razvije, če se bo g. Salmič marljivo učil in vadil. Predstava je bila dokaj dobra, dasi bi bila lahko boljša. Pohvalno naj omenimo gospđ. Polakovo, gospo Danilovo in gospđ. Slavčevo ter gg. Perdano, Podgrajskega, Danila, Kranjca in Lovšina. Nekaj posebnega je bila pristna krakovščina, katera se je sinoči časih čula na odru. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

— („Sokolova“ maskarada.) Kakor kažejo priprave in izredno zanimanje, utegne letošnja maskarada „Sokolova“ po svojem sijaju celo nadkriti vse svoje prednice. — Za skupine se zanima tudi naše narodno ženstvo in upati je, da vidimo letos krasne pristno slovanske ženske skupine, govori se celo, da obiščejo „Sokolovo“ maskarado tudi slovanske naše sestre iz mrzle Sibirije. — Ker vrli naši kolesarji letos ne prirede svojega plesa, pripravljajo se tudi oni za imeniten športni nastop na maskaradi „Sokolovi“. Naposled nam je še omeniti, da je sklenil odbor, da tudi letos na maskaradi frak ni predpisan.

➤ Dalje v prilogi. ➤

— (Veliki ljubljanski semenj.) kakor se bode imenovala „Slavčeva“ m. kar se dne 21. februarja, bode imel sledeče prizore: 1. Na „Štanti“ in v „Panorami“ (Cesarja Jožefa trg); 2. Pred „Rotovžem“; 3. „Suharoba“ (Sv. Jakoba trg); 4. Na „Tandlberk“; 5. Na vrtu pri „Figabirt“. Kakor se odhodu nanašajo, pridejo kupovalci in prodajalci iz vseh stanov in delov sveta in bode to pravi mejnarodni semenj v Ljubljani, kakoršnega do sedaj še ni bilo. Še celo iz „Olimpa“ je došel naslednji telegram: Takaj je največje zanimanje za Vaš semenj, ko smo se mej Vami bili, nas ni nikdar manjkalo ob takih prilikah. Jaz pridem v spremstvu „Kurjega želončka“, „Cibrov Jaka“ in „Barbara hopla“ imata pa že cel mesec plesne vaje za Vaš semenj. To bode veselje za staro in mlado. Na veselo svidenje — „Drajtajfel“, bivši ekektor in mestni bobnar.

— (Odbor pevskega društva „Ljubljana“) opozarja vse podporne člane, gospodične pevke in g. pevce na jutrajnji izvanredni občni zbor, ki se bode vršil v pevski sobi v „Narodnem domu“. Po občnem zboru bo jour-fixe v gostilniških prostorih „Narodnega doma“, pri katerem bode iz posebne prijaznosti sodeloval ameriški kvartet na lok. Opozarja se pa konečno narodno občinstvo, da se bode ustopnice za kmetijski ples, ki se vrši v soboto dne 13. februarja v „Narodnem domu“, jole prodajati v ponedeljek, 8. februarja v prodajalnici g. Zalaznika, Stari trg, in v trafiki g. Šešarka, Šelengurrove ulice.

— (Dobrodelni venček) ki ga je priredilo prvo občno podporno društvo za upokojene uradne sluga 23. januarja t. l., prinesel je društvu čistega dobička 30 gld. 89 kr. Odbor si uroja tem potom izreči častitno dobrodelnikom in prijateljem najtoplejšo zahvalo in prosi, da svojo blagonaklonjenost ohranijo društvu tudi v prihodnje.

— (Tujci v Ljubljani) Tekom meseca januarja bilo je v tukajšnjih hotelih in gostilniških prenočiščih 1357 tujcev, 31 več, nego v istem mesecu lanskega leta.

— (V mestni klavnici) zaklalo se je lanske leto 25.664 glav živine, in sicer: 3895 glav goveje živine, 7629 prašičev, 7912 telet, 3015 koštrunov, ovc, kozlov in ovnov, 3198 kozličev in jagnjet in 15 konj. Klanje konj pričelo se je šele koncem novembra. Poleg tega je bilo v klavnico pripeljana nega na ogled 17.330 kg svežega mesa.

— (Policijske vesti) Mestna policija ljubljanska sretovala je tekoma meseca januarja letos 213 oseb in sicer zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru in nedostojnega vedenja na javnih prostorih 76, zaradi postopanja iz delomrznje 39, zaradi beračenja od hiše do hiše 34, zaradi pijanosti in ležanja na ulici 16 zaradi reverzije 14 oseb brez stanovašišča 13, vlačugaric 5, zaradi prestopka tatvine 4, zaradi prestopka goljušije 3 zaradi poverjenja 3 (dve osebi na zaprosbo tuje oblasti), zaradi prestopka lahke telesne poškodbe 2 zaradi hudodelstva tatvine 1, zaradi neplačane zavžitka v gostilni in pobega 1, zaradi hudodelstva nevarnega pretenja 1, zaradi hudodelstva zažiga in tatvine 1 (dejanje se je izvršilo izven Ljubljane. C. kr. deželnemu sodišču izročili sta se 2 osebi, c. kr. za m. d. okrožnemu sodišču pa 51 oseb. Okrognskimi potom se je odpravilo iz Ljubljane 94 oseb, izgnale so se iz Ljubljane 4 osebe. Tatvin se je ovadilo meseca januarja 17 (10 manj kakor lanskega leta), vrednost ukradenih reči je znašala 110 gl. 87 kr. V 10 slučajih so se storilci poizvedeli in ovadili. Mestni policijski stražniki napravili so 422 in mestni policijski detektivi 70 vlog. Vseh vlog je imel policijski urad v mesecu januarju 1176.

— (Aretovanje.) Mestna policija aretovala je včeraj zvečer nekega Jakoba C., mizarkega pomočnika iz Smlednika, ki je ukradel kleparskemu pomočniku Antonu S. v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah suknjo, vredno 14 gld. Suknjo je takoj po tatvini prodal starinarju F. K. C. je sumnjiv, da je izvršil še druge tatvine, ker je bil v poslednjem času brez dela in je vedno popival. Svojemu svaku ukradel je sreberno verižico in je s sekuro vlomil v stanovanje.

— (Opozorjamo) na današnji inerat znanega narodnjaka g. Egelberta Franchetti-ja, ki je odprl svojo elegantno urejeno brivnico.

— (Pri D. M. v Polju) sicer ni liberalcev, a vendar dobivamo prav pogostoma ostre dopise o ondnotnem cerkvenem petju, katero je neki tako slabo, da so prebivalci skrajno nezadovoljni. Na Svečnico so se ljudje baje kar v cerkvi smejali, ko so čuli petje. Isti dopisniki izražajo tudi željo, naj bi se vendar kdo zavzel za ustanovitev pevskega društva.

— (Iz Mengša) se nam piše: Dne 3. t. m. zvečer okoli 7. ure vršil se je zopet krvav pretep v našem trgu, čegar žrtev je bil 35letni Jacez Pčzar, delavec in oče treh nepreskrbljenih otrok. Vračal se je z dela v pivovarni. Ko vidi, da se hočejo nekateri pobalini tepsti, jih gre mirit, v istem hipu mu prizadene 18letni France Suštar z žepnim nožem globoko rano v goltanču, tako da bode težko okrevati. Zločinca je žandarmerija še isti večer odvedla c. kr. okrajnemu sodišču v Kamnik. Skrajni čas bi že bil, da se v tem oziru pri nas kaj ukrene, ker že brez revolverja v mraku

po Mengšu ni varno iti. Vidi se torej, da Kamniške planine ne hladé posebno razburjeno kri.

— (Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji) priredi 7. t. m. v prostorih g. Ig. Zora zabaven večer s tem vspešdom: 1. Brož: Slava Slovincem, tamburanje; 2. Sattner: Veseli zbor, moški zbor; 3. Brož: Hrvatska putnica, tamburanje; 4. Ipavec: Planinska roža, moški zbor; 5. Preklicani brinovček, komičen prizor; 6. Bartl: Sokolska, tamburanje; 7. Sattner: Večerna, moški zbor; 8. Bartl: Potnica iz „Prodane neveste“, tamburanje; 9. Bartl: Nos, šaljivi zbor; 10. Muteč, šaloigra. Vstop za ude prost, za neude 40 kr. Pričetek ob 5. uri popoldne.

— (Posojilnica in hranilnica v Sv. Križi pri Litiji) je imela svoj občni zbor dne 17. januarja. Poslovati začela je dne 1. junija 1896 ter imela v teh sedmih mesecih 47249 kron 91 vinarjev prometa. Posojila daje na vknjižbo in na poroštvo. V tem upravnem letu je dobila 81 zadružnikov 99krat posojil, a vlagatelj je bilo 42 za 63 hranilnih vlog. Čistega dobička je imela 110 kron 57 vinarjev. Zadružnikov je pristopilo 138, da si jih je bilo ob ustanovitvi le 23.

— (Umrli) je v Brightonu na Angleškem lastnik velikih posestev na Gorenjskem in jeden najodličnejših članov kranjske industrijske družbe, baron Julij Born v starosti 58 let, in sicer za kapjo.

— (Iz dež zboru štajerskega) Dež. zbor je v včerajšnji seji odkazal Karlov predlog glede premembe dež. volilnega reda posebnemu, nalašč v to voljenemu odseku 12 članov.

— (Svojevoljnost celjskega magistrata) Oklici, podpisani od c. kr. namestnika Bacquehema, s katerimi se razpisujejo državnozbornske volitve v peti kuriji, izšli in prilepili so se v Celju samo v nemškem jeziku. Umestno bi bilo, da bi se namestnik interpelovalo o tem škandalu. Večina teh volilcev niti ne razume nemški.

— (Narodna čitalnica v Rajhenburgu) priredi s prijaznim sodelovanjem tamburaškega in pevskega zbora Videmskega v nedeljo, dne 14. februarja v svojih prostorih Vodnikovo slavnost. Vspored: 1. „Naprej!“ tamburaški zbor. 2. „Domovini!“ deklamacija. 3. „Danici“, tamburaški zbor. 4. Slavnostni govor. 5. „Na planine“, mešan zbor. 6. „Hrvatsko kolo“, tamburaški zbor. 7. „Siroti“, moški zbor. 8. Narodna koračnica iz „Prodane neveste“, tamburaški zbor. 9. Ples. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Izvenakademična podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu) priredi v ponedeljek, dne 8. februarja zabavni večer s prijaznim sodelovanjem pevskega in tamburaškega zbora hrvatsko-slovenskega pevskega društva „Sloga“ pod vodstvom gg. med. J. Ipavica, med. Gj. Francekoviča, jur. Jos. Kramerja, med. J. Lenarčiča, med. J. Straška in dr. V. Supana v Steinfelder-Bierhalle proti vstopnini za osebo 40 novč, za obitelj 1 gld. s sledečim vspešdom: 1. Anton Förster: „Pjevajmo“, moški zbor; 2. Klaič Farkaš: „Svračanje“, tamburaški zbor; 3. med. J. Ipavica: „Trije vojaki“, bariton-solo poje med. J. Strašek; 4. a) Gregor Rihar: „Zvonovi“, moški četverospjev, b) J. pl. Zajc: „Ljubica“; 5. Ch. de Beriot: „Scene de Ballet“, igra na goslih jur. Jos. Kramer, spremlja na glasovirju J. Ipavica; 6. B. Ipavica: „Slovanska pesen“, moški zbor; 7. M. J. Glinka: „Romance“, poje med. V. Supan, spremlja ga med. J. Lenarčič; 8. Hajdrih Nerat: „Jadransko morje“, tamburaški zbor. Prosta zabava s plesom. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gosti dobro došli!

— (V tržaški okolici) bode jutri osem shodov, na katerih se postavijo kandidatje za občinske volitve. Shodi se bodo vršili: v Bazovici, v Padriču, na Občinah, v Lonjeru, pri Lovcu, v Sv. Križu, na Kontovelju in na Proseku.

— (Tržaški konflikt.) Z demisijo župana Pitterija in 33 občinskih svetnikov nastali boj mej vlado in progresovo stranko se postruje. Lahi po stopajo jako preudarno. Oni hočejo razdražiti in razburiti javno mnenje, da si tako zagotove zmago pri volitvah. V slučajih, da se občinski svet razpusti, vodi po tržaškem statutu župan z municipalno delegacijo občinsko upravo. Lahi so se postavili na stališče, da municipalna delegacija sploh več ne eksistuje, ker so načelnik in nje člani izstopili iz občinskega sveta, češ, s tem je ugasnil tudi njih mandat za delegacijo. Vlada, ki se hoče ogniti eventualnosti, da bi morala začasnó razveljaviti tržaški statut in imenovati cesarskega komisarja, je pozvala župana Pitterija in člane municipalne delegacije, naj vzlic svoji demisiji vodijo še nadalje občinsko upravo. Zakonito to pač ni, a progresovci so se vladni zahtevi vendar odzvali, tako da se bodo volitve v redu vršile.

— (Biskup Josip Juraj Strossmayer) je slavil 4 t. m. svojo 83letnico. „Obzor“ piše: „Star je, ali je krepak, čil in zdrav, star je, ali mu je duh svež, krilat, okreten, mlad“. Diki vsega Jugo-

slovanstva čestitajo ne samo Hrvatje, nego tudi Slovenci prav iz dna srca: Še na mnoga leta!

* (Potrjena obsodba.) Čitatelji se še spominjajo velike pravde, katera se je vršila pri zagrebškem sodišču proti raznim prebivalcem iz Stenjeveca, kateri so zakrivali dolgo vrsto umorov. Dotičniki so bili večinoma obsojeni na smrt. Cesar je večino obsojencev pomilostil in le glede treh potrdil obsodbo na smrt. Tem trem se je včeraj razglasila obsodba in se jim je naznanilo, da bodo danes, dne 6. februarja, obešeni.

* (Ponesrečeni vojaki) Oddelek laških „alpinov“ je imel te dni v planinah blizu Chamberyja vojaške vaje. Pri teh vajah so prišli na Traversé, kjer se je nanje usul velika sneg plaz. Več vojakov je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

* (Na begu zmrznili) Listi javljajo, da je nedavno tega pobegnilo iz Irkutka v Sibiriji 15 deportovancev, mej njimi dve ženski. V noči jih je zamedel sneg in vsi so zmrznili. Begune zasledujoči vojaki so našli le 12 trupel, ostale so bili volkovi raztrgali. Mej beguni je bil jeden bivši odvetnik, dva dijaka in neki grof, netjak visokega dvornega dostojanstvenika.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Podružnica za Šmarje in Slatino 71 gld. 64 kr. — Gg. Ivan in Ana Bahor in Ivan Mountain v Ameriki 1 gld. — Gospod dr. M. Murko na Dunaju 1 gld. — Slavna posojilnica v Radečah 10 gld. — G. Ivan Žmavc, kand. prof. v Gradcu, mesto venca ob smrti gospe Pregl v Brežicah 5 gld. — Slavna prva dolenska posojilnica v Metliki 5 gld. — Zbirka „Slovenca“ po čast. g. kanoniku Kalanu 18 gld. — Ženska podružnica za Ajdovščino in okolico 70 gld. — G. Fr. Šliber v Selcih 5 gld., nabrane na novi maši č. g. Benvenuta Habjana. — Dra narodnjaka v Novem mestu, jeden klerikalec in drugi liberalc darovala 21 gld. Podružnica v Radovljici po g. Firsagarju 18 gld. in g. odvetnik dr. J. Vilfan 5 gld. — Slavna okr. posojilnica v Kamniku 30 gld. — Od slav. upravnistva „Slov. lista“ zbirko g. J. D. 3 gld. — G. Jožef Juh v Ljubljani 70 kr. — Moška podružnica v Kranju noveletne odkupnine 34 gld. — Prisrčno se zahvalujemo vsem darovalcem. „Živi, živi duh slovenski!“ Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Ign. Klinc v Lukovici 13 kron, katere je nabrala gospa Franja Flerin na „ofceti“ v Stobu. Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— „Kmetovalec“ ima v št. 2 naslednjo vsebino: Ročni stroj za posnemanje mleka; Kako gnojiti zelenjadi; Organizacija kmetijskega stanu; Nekaj navodil o zimskem krmjenju goveje živine; Gnojenje z gnojico; Pridelovanje ruskega lanu; Pravilno narejena kopalnica; Pod katero žito se z najboljšim uspehom seje rdeča ali štajerska detelja; Ali molža krav do teletenja škodljivo upliva na poznejšo mlečnost; Kakeršna setev, taka žetev; Razne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti ces. kr. kmetijske družbe kranjske; Listnica uredništva; Tržne cene; Iserati.

Brzjavke.

Dunaj 6. januarja. Chlumecky je rekel brnski deputaciji, katera ga je prišla prosit, naj zopet prevzame mandat za državni zbor, da se umakne iz političnega življenja.

Praga 6. februarja. Vladna izjava pri včerajšnji razpravi o vladnem reskriptu, prečitanem pri otvoritvi dež. zbora, ni nikogar zadovoljila. „Narodni Listy“ grajajo preveliko Badenijevo obzirnost za Nemce in vprašujejo, kaj misli prav za prav s temi neodločnimi izjavami doseči.

Zagreb 6. februarja. Danes zjutraj so bili justficirani roparski morilci Brozović, Polovščak in Vukanić. Brozović je izpod vešal zaklical ljudem: „Dal Bog, da bi se Vam vsem tudi tako zgodilo“. Polovščak je rekel le „z Bogom“, Vukanić pa je prosil, naj skrbje ljudje, da bodo njegovi otroci obiskovali šolo, da jih ne zadene taka usoda, kakor njega.

Atene 6. februarja. Revolucija na Kreti se silno razširja. Včeraj so bili na mnogih krajih krvavi boji. Kaneja gori. Samo v Kaneji je bilo ubitih 300 kristijanov.

Atene 6. februarja. Grška vlada je poslala v Kanejski pristan tri vojne ladje, Francoska štiri.

Listnica uredništva.

„Mladostne sanje“ (—st—), „Iz let minolih“ (A. Podgorec), „Iskre v pepelu“ (Davorin), „V življenje“ (F. A. M.) in „Ledeni ljudje“ (T—n): sama neslana sentimentalnost o zaljubljenih dijakih! Ne moremo se prečuditi, da premnogi imenovanih doposilateljev ne vidijo v življenju važnejših in resnejših sužetov, nego je osladna zatelebanost golobradih mladičev in jokavost kratkokrilih gosk! Škoda časa, katerega kradejo taki „pisatelji“ s takimi Wertherjadami sebi in — nam! — „Pozabljen človek“ (Pater), presurovo in do cela neverjetno. „Njegovo sredstvo“ (I. F.), sodi v otročji list. Priporočamo se Vam za kaj resnega daljšega! — „Sreča“ (Fr. V—c), pride kmalu na vrsto. Še mnogo takega! Zdrav! — „V koši!“ (Pik), premalo zanimivo. Prosimo kaj aktualnega! — „Janko“ (Satorič), noveleta nerabna. — „Iztočni spomini“ (Kruhoborec). Snov je prav zanimiva, a Vaša slovnica in Vaš slog je tak, da napišemo sami v istem času istotako dolg, a tudi — vrjemite nam! — vsaj trikrat boljši spis! Zato oprostite! — G. J. B. F. Odgovor v kratkem. Zdrav!

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolesi utešujoče mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (97—2)

Pomirljivo

sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so antikataralične pastile lekarja Piccolli-ja v Ljubljani (Dunajska cesta) katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena škatljici 25 kr., 10 škatljic 2 gld. 5 (44—5)

Proti zobobolu in gnjilobi zob izborno deluže

Melusina ustna in zobna voda utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr. **Jedina zaloga** lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu. (91—4)

Dejstvo je, da današnje dame vsakdanji rabi Poudre-Eglantine in Savon-Eglantine zahvalijo ono mično barvo kože in ono mótno aristokratsko polt, ki so prave lepote znaki. Vedno čista, nikdar hrapava ali razpokana koža, obraz in roke vedno proste svetelja in marog, vse te prednosti se dosežejo, če se uporablja za svojo toaletto **Poudre-Eglantine in Savon-Eglantine**. Te higijenični toaletni predmeti nimajo v sebi nikakoršnih metalčnih snovi in so zjamčeno neškodljivi. Za varnost pred brezvrednostnimi ponaredbami naj se vedno pazi na zakonito zavarovano varstveno znamko: „Glava s čelado“.

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: Lekarna pri sv. Duhu, E. Tomaja naslednik **A. Winger**, Zagreb, Ilica št. 12.

(3125—12) **Zaloga za Ljubljano:** Lekarna pri Mariji Pomagaj, M. Leustek Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mostu.

Štev. 48. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 772. Predplačani sedeži ne veljajo.

V nedeljo, dne 7. februvarja 1897. Na korist primadoni „Dramatičnega društva“ **Mařenki Ševčíkovi.**

RIGOLETTO.

Opera v treh dejanjih s predigro. Po V. Hugovi drami „Le roi s'amuse“ spisal F. M. Piave. Poslovenil A. Funke. Uglasbil G. Verdi. Kapelnik g. H. Benisek. Režiser g. Jos. Noll. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7.8. uri. Konec ob 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov. Prihodnja predstava bo v torek, dne 9. februvarja 1897.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. februvarja: Marija Majdič, perica, 73 let, Predškofijo št. 17, pljučni emphisem. Dne 4. februvarja: Franc Pavlič, postreščekav sin, 22 mesecev, Reber št. 3, davica.

V deželni bolnici: Dne 3. februvarja: Marija Marn, zidarjeva žena, 30 let, vnetje maternice. — Franc Berčan, delavec, 21 let, jetika. Dne 4. februvarja: Ivana Stupca, delavčeva žena, 37 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Februvar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
5.	9. zvečer	735.9	— 1.2	sr. svzh.	sneg	
6.	7. zjutraj	729.9	— 1.6	sr. svzh.	sneg	13.6
„	2. popol.	728.9	0.8	sl. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura — 1.9°, za 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 6 februvarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	„	20	„
Avstrijska zlata renta	123	„	35	„
Avstrijska krona renta 4%	101	„	20	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„	25	„
Ogerska krona renta 4%	99	„	80	„
Avstro-ogerske bančne delnice	968	„	—	„
Kreditne delnice	370	„	75	„
London vista	119	„	70	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	65	„
20 mark	11	„	73	„
20 frankov	9	„	51	„
Italijanski bankovci	45	„	35	„
C. kr. cekini	5	„	66	„

Izvirališče: Glesshubl Slatina. Zvezniška postaja. — Zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastojni in franko.

PRI KATARU
sapnih organov, kašljih, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarja na
GLAVNO ZDRAVILNIŠČE
MATTONIJEV
GISSHUBLER
KISELINE
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom (II.) (14—2)
Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznalašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih motij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-časič za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60. Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40-— ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

darila za svatbe in razne priložnosti in kot darilo za svatbe in druge prilike, kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se **edino le v** **A. HIRSCHBERG-a** glavni agenturi zjedinenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19 v. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vposlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem:

Pilis, dne 24. avgusta 1896 (peštanski komitat). Vaše blagorodje! Z garnituro sem jako zadovoljen. Prosim, pošljite tri take garniture mojej svakinji, grofinji Nyary roj. pl. Somogyi v Szunto. Baron Julij Nyary.

Acú Weseli pri Solni, na Moravskem. Z doposlano pošiljativo sem bila popolnoma zadovoljna in prosim doposlati mi še jedno tako. (111—3) **Franciška Wolmann.**

UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN
CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO
FEINSTE QUALITÄT
MASSIGE PREISE
LEICHTLÖSLICHER CACAO
Odlikovan na svetovni razstavi (10) v Čikagi s svetinjo. (6)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896. Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. (15-29)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, čez Klein-Heidling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. s jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregeno, Ourih, Genevo, Paris; čez Klein-Heidling v Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijino vane, Heb, Francova vane, Karlove vane, Prago, Lipaka, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. s večer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 53 min. s jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Pilsnja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Frantsenstete. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijnih varov, Pilsnja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Ouriha, Bregeno, Inmost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Frantsenstete, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. s večer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novoga mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 33 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. s večer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 33 min. s jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. s večer, ob 10. uri 35 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 55 min. s jutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 30 min. s večer, ob 9. uri 55 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

priporočila in namešča (221)

službe iskajoče vsake vrste (moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kolikor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Odda se stanovanje

s tremi sobami, v prvem nadstropju na ulico.

Kaj več se izve v Konjušnjih ulicah št. 1. (227—1)

Prodajalnica

s kuhinjo

odda se s 1. majem v najem na Valva-zorjevem trgu (prej Križevniški trg) št. 5. Več se izve pri F. Supančič-u. (220—1)

August Repič

sodarski mojster (61—5)

v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem se priporočla slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovratne sode iz hrastovega in meh-tega lesa po najnižjih cenah. Tudi prodajam in kupujem staro vinske posode.

Dve lepi stanovanji

oddajam, jedno takoj, jedno me-seca maja. (216—2)

Natančneje pri lastniku: Slomšekove ulice 10.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vreda-vanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdrav-niškem izreku in mnogih zahval-nih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares reelno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospeh kakor pri gospodih lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr. **K. HOPPE**, Wien, XV., Zinkgasse 14. (2790—24)

Za kašljujoče

dokazuje nad 1000 spričeval

izbornost (3147—15)

Kaiserjevih prsnih bonbonov

gotovo in hitro učinkajučih pri kašlju, hri-pavosti, kataru in zasilizenju. Največja specialiteta Avstrije, Nemčija in Švicarske. Za-voječek 10 in 20 kr.

Zaloga v Ljubljani: Viljema Mayer-ja, le-karna, Marijin trg in Mr. Ph. M. Mardet-schlaeger-ja, lekarna, Prešernov trg.

Ivana Hoff-a sladni izdelki za slabotne in bolnike

posebno pri boleznih na prsih, pljučih in v golfancu, za kašelj, hripavost, influenco, malokrvnost, bledičnost, bol v želodcu, hemoroide, kakor tudi za nervoznost in splošno telesno slabost kot dijetetično sredstvo že 50 let izborna izkušena in od zdravnikov priporočeno. (3314-12)
Zaloge v Ljubljani: pri gg. lekarjih J. Mayru, Mardetschlagerju, P. Lassniku; naravnost pa pri I. Hoff-u, dvor. dobavitelju, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Prospekti in cenilniki brezplačno in franko.

Osobe brez službe

si lahko prislužijo na dan od 2-5 gld. Ponudbe pod šifro „O. A.“ naj se blagovolijo poslati upravištvu „Slovenska Naroda“. (208-1)

Učenec in učenka

vzprejmeta se v trgovino z mešanim blagom; prvi v popolno preskrbljevanje. — Ponudbe pod šifro „Učenec“ vzprejema iz prijaznosti upravištvo „Slovenskega Naroda“. (193-2)

Semenski grah

v vseh vrstah, posebno zgodnji logaški in prtilikovec pri (66-5)

Petru Lassnik-u v Ljubljani.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98-8) priporoča

Karol Recknagel.

Mož 30 do 40 let star.

Pošten samski mož se sprejme pri neki pošti kot pismo-
noša; isti mora tudi voziti znati. Plača dobra. Taki, ki
podobno službo opravljajo ali so jo opravljali in morejo
200 gld. kavcije položiti imajo prednost. Ponudbe se naj
pošljajo pod naslovom: S. M. Nr. 201 na upravištvo Slov.
Naroda“ v Ljubljani. (218-1)

Obleke

se prenamejajo in perilo popravlja po najnižjih
cenah na domu in izvan doma. — Tržaška cesta
št. 10, 2 nadstr. pri Korsiki. (226)

Gostilna

v sredini mesta (222)

se na račun odda s 1. majem.

Več pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Razpis.

V dosego

načrtov in proračuna za novo mestno hišo v Idriji
razpiše se javen natečaj.

Darila nastavila so se z 200 gld., 150 gld. in 100 gld.

Načrti naj se pošljejo do 31. sušca 1897 na mestno županstvo v
Idriji, od katerega se na zahtevanje dobé tudi potrebna pojasnila in pripomočki.

Mestno županstvo v Idriji

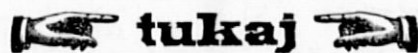
dné 3. svečana 1897.

Župan: Dragotin Lapažne.

(217-2)

Tri hiše

(203-2)

vsaka jednonadstropna, z velikim skupnim
dvoriščem, ki dokazljivo 10% obresti nesó,
se zaradi rodbinskih razmer takoj prodajo.

Več se izve na cesti na južni kolodvor št. 11 pri tleh
na desno (steklena vrata) vsak dan mej 11 in 12 uro.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način (16-9)

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca.

Popolne strojne uprave

za (106-4)

parne opekarnice

dobavljajo kot glavno specialiteto

Friderik Wannick & Comp.

tovarna za stroje v Brnu (Moravsko).

== Nad 800 tovarn instaliranih. ==

Št. 13.112.
I. 1896.

Razpis dražbe.

(158-3)

Radi oddaje zagrada brega ob Kulpi pri
Osilnici (politični okraj Kočevje)

razpisuje se splošna ponudbena obravnava.

Zgradbe tikajoči se podatki (preudarek, stavbeni pogoji in stavbeni
načrt) vpogledajo se lahko ob uradnih urah pri deželni stavbeni uradu.

Podjetniki imajo svoje primerno kolekovane, zapečatene in z napisom
„ponudba za prevzete brezne zgradbe pri Osilnici“ označene ponudbe naj-
dalje do 12. ure

dné 15. februarja t. l.

izročiti pri vložnem zapisniku deželnega odbora in je isti pridejati 5% vadij
skupne svote od 6200 gld. v gotovini, ali v obrestonosnih vrednostnih pa-
pirjih, ali pa je pridejati pobotnico o vplačilu vadija pri deželni blagajnici
v Ljubljani.

Ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da se stavbenim pogojem
popolnoma podvrže.

Od ponudnika zahtevano plačilo je navesti ali v odstotkih, katere misli
od jednotnih cen odpustiti, ali pa katere želi imeti na jednotne cene dopla-
čane, ali pa naj se navedejo posebne jednotne cene, toda brez premembe
stavbenega popisa. V zadnjem slučaju bi se moral tudi ves zaslužek izračunati.

Deželni odbor si pridržuje pravico, da sme mej ponudniki ne glede na
to, koliko je kdo popustil, voliti in eventualno tudi novo ponudbeno obrav-
navo razpisati.

Od deželnega odbora kranjskega

dné 22. januarja 1897.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši načini
in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom
se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven
spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (2191-45)

Trgovina s konfekcijami za dame

najfineje upravljena, na najobljudenejšem prostoru notra-
njega mesta, se zaradi rodbinskih razmer

takoj prodá.

Lokal je velik in prostoren, da se lahko ustanovi
oddelek za klobuke ali čevlje ali za trgovino s krojnim
in drobnim blagom. Gotovine treba 4000 gld.

Ponudniki naj blagovolijo natančne naslove oddati v upravištvu „Slovenskega
Naroda“, oziroma tam poizvedeti več. (209-2)

Za ženine in neveste

posebno priporočam svojo veliko in bo-
gato zalogo vsakovrstnih

poročnih prstanov,
zlatnine in srebrnine

po najnižjih cenah.

Uljudno vabim na ogled in se pri-
poročam za obilen obisk

Fran Čuden

(202-2) urar v Ljubljani.

Mala oznanila

Pod Trančo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

(17)

Pod Trančo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-
(24) joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Velika zaloga

suknenih ostankov

po znižani ceni pri

Hugo Ihlu

Ljubljana, Pred škofijo št. 2. (33)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročanje razno-
vrstnih obuval, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinejše do najpriprostejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom
naj se blagovoljno pridene vzorec.

Žalovalne klobuke za dame

priporoča v bogati izberbi po najnovejših modelih

modni klobučni salon J. S. BENEDIKT

v Ljubljani.

(Telegrami: Benedikt, Ljubljana.) (26)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in
c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolinca.
Maščoba za konjska kopita in usnje.

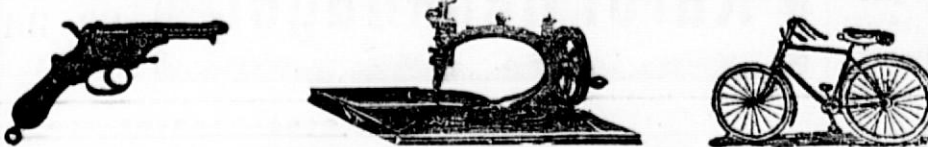
Moderaci

izvrstne fačone,
najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Puškar in pro-
dajalec biciklov.

FRAN KAISER V Ljubljani

Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena
delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črno in barvasto,
za cele obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likêr

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki želodec greje in krepi
in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 72 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po naj-
nižjih cenah.

Za ukusno in trpežno delo se jamôl.

Naročila pisanim potom: Moste št. 33. (28)

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg šte. 7

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. po-
sestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Ivan Jax (29)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najfi-
nejših, z žolto medjo ali mesingom
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahlami. Popravljajna hitro in po
ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za
dame.

Vedno zadnje novosti.
Popravljaj
se urno in prav po ceni.
Modni žurnali franko in zastoj.

LJUBLJANA. (22) (5)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

M e h a n i k

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in veloci-
pede ter se priporoča p. n. občinstvu
za izvrševanje v njegovo stroko spada-
jočih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Frid. Hoffmann

(23) urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi

stenskih ur,
budilk in
salonskih ur

vse le dobre
do najfinejše
kvalitete po
nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v sten-
skih urah vedno v zalogi.

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Fr. Sevčik

puškar v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča svojo bogato zalogo

orožja za lov in osebno var-
nost, streljiva in potreb-
ščin za lovce. (31)

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Fran Detter

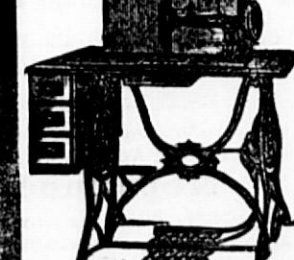
Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-
reznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Pekarija **Slaščičarna**

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno

z najraznovrstnejšimi štirikrat
na dan svežimi, ukusnimi, zdra-
vimi in slastnimi

v slaščičarski in
pekovski obrt

(39) **spadajočimi izdelki.**

Tu je dobiti vsak dan
domačo potvico, vseh vrst kruh
na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille Zwieback) ter

pustne krofe.

Učenec

(201-2)

iz boljše hiše in s potrebno šolako naobrazbo, se takoj vzprejme v večjem kraju na Spodnjem Štajerskem. — Več pove J. C. Mayer v Ljubljani.

Knjigovodja

vzprejme se za večjo tovarno.

Ponudbe naj se pošljejo pod „T. 80“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(225)

Vrtnar za grajščino

v najboljših letih, izveden v vseh vrtnarskih strokah, kakor tudi v ameriških trtah, vešč vseh avstrijskih jezikov, išče si stalne službe.

Natančneje pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Vozni listki v Sev. Ameriko
(6-5) pri
Holandsko-Ameriški črti
(Nizozemsko-Ameriški parobrodni družbi)
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Otvoritev pekarije.

Od torka, dne 9. februarja t. l. se dobiva dvakrat na dan, sveže, izborno pečivo vsake vrste v na novo odprti

pekariji Antona Potokarja

pekovskega mojstra

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 24

ki se s tem p. n. konsumentom najbolje priporoča.

Od 7.—8. ure zjutraj se vzprejema domači kruh v peko.

(224)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(60) parobrodno društvo v Reki. (6)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožnja črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki)

V noči od sobote na nedeljo ob 1. uri in vsako sredo dopoldne v Kotor preko Zadra - Spljeta in Gruča. Vsak ponedeljek v Spljet-Metković. Vsak petek v Lošinj-Zadar-Spljet. Vsak četrtek poštini parniki v Zadar-Spljet in na otoke do Kotora. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj v Opatijo in Lošinj, povratek isti dan ob 8. uri 45 minut.

Vožni redi se nahajajo v Waldheim-ovem „Konduktoru“ šte. 593-604.

Hitre vožnje:

DALMACIJO.

Izrjen trgovski pomočnik

(specerist) želi spremeniti službo, najraje kje v Ljubljani. — Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

(219-1)

Velika množina frišnih in izvrstnih

brinovih jagod

se dobi na prodaj po nizki ceni pri g.

J. Koren-u

(192-2)

v Ljubljani, na Sv. Petra nasipu šte. 37.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“.

(3393-12)

Ustanovljena 1. 1874.

gld. 1'60 gld. 1'60

Mraza in mokrote branijo jedino le moje svetovno-znane

(3399-7)

častniško-konjske odeje

katere priznavajo ekonomski, posestniki konj, grajski oskrbniki kot gorke, trpežne, nepokončljive konjske odeje. Iste so jako velike, z živimi progami in bordurami opremljene in se tudi rabijo kot gorke posteljne odeje. Cena je za vrsto A gld. 1'60 in za vrsto B gld. 2'—. Ramenodlakaste flakarske odeje s 6 različnimi progami in bordurami, kompletno dolge in široke, 2 metra dolge, 1 1/2 metra široke, jako fine, gld. 3'50 komad. — Pošilja z jamstvom proti povzetju. Za neugajajoče se povrne denar. Jedini kraj za naročila:

M. Rundbakin, Wien, II., Taborstrasse 35.

Št. 4027.

Razglas.

(198-3)

Vsed razglas gospoda deželnega predsednika v Ljubljani z dne 22. t. m. šte. 8668/pr. razpisane so občne nove volitve za poslansko zbornico državnega zbora, ter so za njihovo izvršitev določeni sledeči dnevi in sicer:

10. dan macedija l. za volitev iz občnega volilnega razreda,

18. dan macedija l. pa za volitev poslancev mest in trgov.

Z ozirom na § 25 zakona z dne 2. aprila 1873 (št. 41 drž. zak.) in na pristavek k temu § (zakon z dne 14. junija 1896 št. 169 drž. zak.) se torej javno naznanja, da so vsi dotični imeniki volilcev že sestavljeni in bodo razgrnjeni od 3. do 10. februarja letos v mestni dvorani v pregled.

Ugovore zoper te imenike vložiti je tukaj do zadnjega prej. določenega dneva in je vsakemu ugovoru glede volilne pravice v občnem volilnem razredu priložiti dokazila za trditve ugovora, ako bi iste ne bile občno znane.

Ob enem se javno naznanja, da volijo v občnem volilnem razredu v smislu člena II C zakona z dne 14. junija 1896 (št. 168 drž. zak.) poslance volilni možje, izvoljeni po volilnih opravičenih in da je gospod deželni predsednik na podlagi § 28 zakona z dne 14. junija 1896 (št. 169 drž. zak.) zastran volitve volilnih mož v Ljubljani določil posamezne okraje mesta kot volilne oddelke in ukazal, da je volilce odkazati tem oddelkom po krajni pristojnosti ter porazdeliti število volilnih mož, ki jih je v Ljubljani voliti, po številu priučnega prebivalstva

V Ljubljani voliti bo torej 59 volilnih mož in sicer v:

I. (šolskem) okraju, ...	8
II. (šentjakobskem) okraju, ...	13
III. (dvorskem) okraju	18
IV. (kolodvorskem) okraju	15
V. okraju	3
Vedmatu	2

Te volitve vršile se bodo 4. dan macedija letos od 8. zjutraj do 1. popoldne in sicer bodo volili

a) v I. okraju volilci z začetnimi črkami A do L v mestni dvorani; volilci z začetnimi črkami M do Z v nekdanji glavni stražnici na Vodnikovem trgu.

b) v II. okraju volilci z začetnimi črkami A do L v šolski sobi št. 16 c. kr. strokovnih šol; volilci z začetnimi črkami M do Z pa v pritlični sobi na desni strani od glavnega shoda v Virantovi hiši.

c) v III. okraju volilci z začetnimi črkami A do J v šolski sobi I.a; volilci z začetnimi črkami K do P v šolski sobi II.b mestne ljudske šole na Zoisovi cesti; volilci z začetnimi črkami R do Z v telovadnici velike realke.

d) v IV. okraju volilci z začetnimi črkami A do J v sobi III. a; volilci z začetnimi črkami K do P v sobi III. b mestne ljudske šole v Komenskega ulicah; volilci z začetnimi črkami R do Z v dvorani katoliškega društva rokodelskih pomagačev v Komenskega ulicah.

e) V. okraj voli v šoli na Barju.

f) VI. okraj Udmat voli v šoli pri Sv. Petru v Ljubljani.

Volitev državnega poslanca deželnega stolnega mesta Ljubljane bo pa 18. dne macedija l. od 8. ure zjutraj do 12. dopoldne v mestni dvorani.

Volilne izkaznice poslane se bodo volilcem na dom, tisti pa, katerim bi se izkaznice iz kateregakoli vzoka vsaj 24 ur pred volitvenim dnevom ne vročile, oglašajo naj se zanje v magistratnem ekspeditu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 30. januarja 1897.

Prostovoljna prodaja.

Dne 11. februarja 1897

se bode potom dražbe prodalo na 1 ci mesta (Šutnja št. 22) največ ponujajočemu

pohišje v Kamniku

velika hiša, veliko gospodarsko poslopje s sadnim in zelenjavnim vrtom,

vsega skupaj 53 arov površine.

Pogoje za dražbo, kakor vsako natančneje pojasnilo pove

dr. Maksimilijan pl. Wurzbach

(154-3)

odvetnik v Ljubljani, na Bregu h št. 10.

Pserhofer-jeva

lekarna „pri zlatem državnem jabolku“

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

staroznana, lahko odvajalno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočano domače zdravilo.

Te kroglice so iste, ki so že več desetletij občinstvu znane pod imenom J. Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice in se pristne izdelujejo samo v lekarni „pri zlatem državnem jabolku“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko 1 zvitek se ne more pošiljati.)

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s poštnino prosto pošiljati 65 kr.

Sok iz ozkega trpotca

razslizujoč, 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golšo,

1 steklenica 40 kr., s pošt. prosto pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati,

izvrstno krepčilo za želodec in živce.

1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Grenka želežna tinktura

(preje življenska esenca imenovana).

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih častnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Ce se preje vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatkah proti povzetju.

Imenovane specialitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarja: Martdetschlager in Ploccoli.

(3296-6)

Lahko raztopljivo zdravilo, dražilega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaestorica steklenic 2 gld.

1 stekl. 50 kr.

Balzam zoper rane,

1 stekl. 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnino prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Pridnega dečka

kateri mora biti 14-16 let star in je šolo obiskoval, iščem za svojo kavarano v Novem mestu.
(197-2) Janez Schmidt.

Proda se Meyer: Conversations-Lexicon

(najnovejša izdaja) in (184-3)
Sachs-Villatte: Französisch-Deutsches in Deutsch-Französisches Wörterbuch.
Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Podpisani usojata se vsem častitim gostom, znancem in prijateljem naznanjati, da sta se preselili iz Židovske ulice na Sv. Jakoba trgu šte. 6 v

gostilno „pri jelenu“

kjer se točijo izvrstna pristna dolenska, istrijska in štajerska vina, dalje dobro Kozlerjevo marčno pivo ter se dobé vsak čas okusna gorka in mirza jedila po primernih cenah.

Za obilni obisk se najljubše priporočata

(212)

Dragica in Pepica Koračin.

Kompanjoni

z denarnimi vlogami (4-7000) se iščejo v povečanje izborna propevajoče tovarne za kmetijske in druge stroje ter livarne, nahajajoče se na Spodnjem Štajerskem Najboljša prilika za dobro obrestovanje kapitala.
Prijazne ponudbe pod „livarna“ do 20 t. m. upravništvu „Slov. Naroda“.
(196-2)

(3093-5) Vse vrste
tamburic
priporočila tvrdka
J. Stjepušin
v Sisku
na Hrvatskem.
Ilustrovani ceniki
se pošiljajo na
zahtevanje
vsakomur franco.

Sidro
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.
iz Richterjeve lekarne v Pragi.
Priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 glid. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagoviti to splošno priljubljeno domače zdravilo vedno na kratko kot
Richterjev Liniment s „sidrom“
in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „Sidro“. (3301-15)
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Proda se pianino

v Ključavničarski ulici št. 4, spodaj.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevzemajo se opreme za neveste.

Ustanovljeno leta 1870.

Cena in blago brez konkurence!

Za brezhilben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

V Ljubljani prodajajo na debelo: Avg. Auer, Ant. Krisper, Vaso Petričič.

Doering-ovo milo

S NOVO.

Od 1. 1897

zopet po dodaji dragocenih tvarin zboljšano, tako da se vsem damam in materam ne more dosti nujno priporočiti, naj poskusijo.

Varčno v porabi
Izborna v kvaliteti.
Povsod se dobi po 30 kr.

(213-1)

Učenca

(189-2)

dobrih in poštenih starišev vzprejme takoj v trgovino z manufakturnim in specerijskim blagom **Fran Kovač**, trgovec na Hribu, pošta Travniki pri Rakeku.

Vzprejemem takoj

notarskega uradnika

ki ima lepo in hitro pisavo in ume koncipirati manjše spise. — Plača po dogovoru.

Gustav Omahen

(211-2)

c. kr. notar v Postojini.

Matko Malovič

stavbeni in pohištveni mizar

Hradeckega vas št. 1 (dolenjska mitnica) v Ljubljani se priporoča in naznanja slav. občinstvu, da je tu na novo odprl svojo

delavnico

in vzprejema naročila za vsa k mizarstvu pripadajoča dela ter izdeluje vse vestno in po ceni.

Sto polovnjakov starega in toliko novega belega, pristnega

vina

proda

(195-2)

Anton Gregorič

posestnik in posojilnični tajnik v Ptuj.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Förlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lo- ce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Praško domače mazilo

(1700)

iz lekarne

b (25)

B. Fragner-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša t-r hladi. — V pusicah po 35 in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Vsi deli embalaže imajo zraven stoječo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“, v Pragi,

Malá stran, ogei Spornier-jeve ulice 203.

Najboljši fabrikat:

I. kranjski laneno oljnati firnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-firnež (sušilo)

priporočila najceneje

(130-5)

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, laka in kleja v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

P. n.
Podpisani si usojam slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem z današnjem dnem otvoril
v Ljubljani na Jurčičevem trgu šte. 3
(preje prodajalnica gosp. Ed. Mahra)
svojo novo in elegantno urejeno

(223-1)

brivnico.

Ker sem si pridobil v Ljubljani, kakor tudi na Dunaju potrebne spretnosti in doslej užival slavnega občinstva zaupanje in zadovoljnost, upam, da me bode slavno p. n. občinstvo v mojem novem podjetju podpiralo s svojim obiskom.

Potrudil se bodem slavnemu p. n. občinstvu najbolje postreči ter se najtopleje priporočati

z odličnim spoštovanjem

Engelbert Franchetti.

V Ljubljani, dne 6. februarja 1897.